

20131082638

КОЛЕКТИВНИ ДОГОВОРИ

Врз основа на член 203 од Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија“, бр. 62/2005, 106/2008, 161/2008, 114/2009, 130/2009, 50/2010, 52/2010, 124/2010, 47/2011, 11/2012, 39/2012, 13/2013 и 25/2013), а врска со член 5 од Општиот колективен договор за јавниот сектор на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“, бр. 10/08 и 85/09), Министерството за одбрана и Синдикатот на одбраната и безбедноста, склучија

КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ОДБРАНА

А) ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој колективен договор се уредуваат, односно доуредуваат правата и обврските од работен однос на работниците во Министерството за одбрана (во натамошниот текст: Министерството) и Армијата на Република Македонија (во натамошниот текст: Армијата) од една страна и Министерството како работодавец од друга страна, како и условите и начинот на остварувањето на правата и обврските од работните односи или во врска со работните односи.

Член 2

Работодавецот, во смисла на овој колективен договор е Министерството, претставувано од министерот за одбрана (во натамошниот текст: министерот).

Член 3

Работник, во смисла на овој колективен договор е лице кое заснова работен однос на неопределено или определено работно време, со полно, со пократко од полното и со скратено работно време во Министерството и во Армијата.

Член 4

Синдикат, во смисла на овој колективен договор е Синдикатот на одбраната и безбедноста (во натамошниот текст: Синдикатот), претставуван од претседателот и неговите овластени претставници.

Член 5

Овој колективен договор е задолжителен за сите работници кои имаат засновано работен однос по кој било основ во Министерството и во Армијата.

Член 6

Со овој колективен договор можат да се предвидат одделни права кои за работниците се поповолни од правата што ги определува Законот за работни односи, Законот за служба во Армијата на Република Македонија, Законот за државните службеници, Законот за одбрана, Законот за Воената академија и Законот за јавните службеници (во натамошниот текст: соодветните закони), ако тоа не е во спротивност со закон.

Член 7

За прашањата кои не се уредени со овој колективен договор, се применуваат соодветните закони.

Б) ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ

I. ЗАСНОВАЊЕ НА РАБОТЕН ОДНОС

I.1. Услови, начин и постапка за засновање на работен однос

Член 8

За потребата од прием на нови работници одлучува министерот во согласност со Правилникот за организација и работа на Министерството, Правилникот за систематизација на работните места во Министерството и Актот за формација на Армијата.

Член 9

Условите, начинот и постапката за засновање на работен однос во Министерството, начинот и постапката за избор на лица кои засноваат работен однос, склучувањето на договор за вработување, правата, обврските и одговорностите што произлегуваат од работниот однос на работниците во Министерството, содржината на договорот за вработување и други прашања од работните односи или во врска со работните односи се пропишани и се остваруваат во согласност со соодветните закони и подзаконски прописи кои произлегуваат, односно се донесени врз основа на овие закони.

Член 10

По завршување на постапката за избор, министерот склучува договор за вработување (во понатамошниот текст: Договор), со избраното лице.

Договорот од став 1 на овој член се склучува во писмена форма.

Со потпишувањето на Договорот од став 1 на овој член, се заснова работен однос меѓу работникот и работодавецот.

Член 11

Како оправдани причини за недоаѓање на работникот на работното место на денот определен во Договорот, односно датумот на потпишување на Договорот, се сметаат:

- болест на работникот;
- смртен случај на член на потесно семејство;
- елементарна непогода (пожар, поплава, земјотрес и сл.);
- други случаи од објективна природа утврдени во Договорот.

За причините од став 1 на овој член, работникот е должен писмено да го извести работодавецот во рок од два работни дена пред денот утврден во Договорот, кога требало да се јави на работа.

I.2. Приправници

Член 12

Министерството може да склучи Договор за вработување со лице кое за прв пат се вработува во државна служба, односно државен службеник кој се вработува на работно

место во повисоко звање од претходно стекнатото, како приправник за определено работно место, односно како лице на пробна работа.

I.3. Распоредување на работниците

Член 13

Работникот кој засновал работен однос во Министерството на неопределено или определено време, работи на работно место за кое засновал работен однос.

Во текот на траењето на работниот однос, работникот може да биде распореден на друго работно место различно од местото на кое претходно работел по негово барање или по потреба на Министерството, под услови и на начин утврдени со закон и подзаконските прописи кои произлегуваат, односно се донесени врз основа на закон.

При распоредувањето треба да се води сметка особено за:

- работното место на кое се распоредува да е предвидено во Правилникот за организација и работа на Министерството, Правилникот за систематизација на работните места во Министерството и Актот за формација на Армијата;
- работното место на кое се распоредува да е слободно и
- работникот да ги исполнува пропишаните услови за работното место на кое се распоредува.

Член 14

Во текот на траењето на работниот однос, работникот може покрај работите и задачите од неговото работно место, со решение на министерот или од него овластено лице, да биде овластен да извршува работи и задачи од друго работно место.

Во случаите од став 1 на овој член, на работникот му следува додаток на плата во висина од 10 % од неговата основна плата.

Член 15

По исклучок од член 14 на овој колективен договор, работникот може да биде распореден на друго работно место и во случај кога:

- се вршат промени во организациската структура на Министерството и Армијата;
- се вршат промени во однос на бројот на работните места во Правилникот за организација и работа на Министерството, Правилникот за систематизација на работните места во Министерството и Актот за формација на Армијата;
- на работното место на кое се распоредува се вршат исти или слични работи со работите кои работникот ги вршел пред распоредувањето, во согласност со неговата стручна подготовка.

Член 16

Во текот на траењето на работниот однос, работникот е должен да врши и други работи и задачи различни од работите и задачите кои ги врши на местото на кое е распореден, а кои се во рамките на неговиот степен на образование, односно стручна подготовка во случаите особено:

- кога треба да се замени привремено отсутен работник;
- кога е зголемен обемот на работа;
- ако на работното место на кое работи е намален обемот на работа;
- давање стручна помош во извршување на работи и задачи на друг работник и
- во случај на елементарна непогода која се случила или непосредно се заканува.

Во случаите од став 1 алинеја 2, 3, 4 и 5 на овој член, работникот е должен да ги врши работите и задачите додека траат причините, но не подолго од три месеци.

Во случаите од став 1 на овој член, работникот има право на плата која ја примал на неговото работно место, односно платата која за него е поповолна.

Член 17

Работникот може да биде распореден на друго работно место доколку се исполнети условите од член 13 на овој колективен договор и во случај кога со акт на надлежна здравствена комисија е утврдено дека е неспособен за вршење на работите и задачите од работното место на кое е распореден заради нарушена психофизичка или општа здравствена способност која настапила како последица од повреда при работа или професионална болест.

Во случаите од став 1 на овој член, работникот ги задржува сите права од работен однос од работното место на кое работел пред распоредувањето.

Член 18

Работникот не може да биде распореден на друго работно место за време на отсуство од работа поради болест или повреда, бременост, раѓање и родителство, како и во случаите кога користи платено и неплатено отсуство од работа во согласност со закон.

Член 19

Во согласност со закон, решение за распоредување на работник во Министерството донесува министерот или од него овластено лице.

Во решението од став 1 на овој член, во согласност со закон, работникот има право на приговор до надлежен второстепен орган утврден со закон, во рок од осум дена од денот на приемот на истото.

Член 20

На работникот кој од неоправдани причини во рок од три дена од денот на врачувањето на решението за распоредување не се јави на работа на работното место на кое е распореден, му престанува работниот однос во Министерството.

II. ПРАВА НА РАБОТНИЦИТЕ И НИВНАТА ПОЛОЖБА

II.1. Работно време

Член 21

Работното време на работниците во Министерството изнесува 40 часа во работна недела (полно работно време).

Работна недела, по правило, трае пет работни дена.

Работното време може да трае и подолго од 40 часа во работната недела, во случаи и под услови утврдени во соодветните закони и подзаконски прописи.

За работа подолга од 40 часа во работната недела, во согласност со закон, одлучува министерот или од него овластено лице.

Член 22

Во Министерството може да се воведо работно време пократко од 40 часа во работната недела, но не помалку од 36 часа неделно под услови и на начин утврден во соодветните закони и подзаконски прописи.

Правата на работниците од овој став 1 на овој член се изедначени со правата на работниците кои работат 40 часа во работната недела.

Член 23

Во зависност од природата и карактерот на работите и потребите на Министерството, во одделни организациски единици во Министерството, кои ги определува министерот или од него овластено лице, работата може да се врши во смени и трае непрекинато.

Во случаите кога работата се врши во смени, ноќно време, работникот може да работи во ноќна смена најдолго една седмица во текот на четири седмици.

Ноќно време, во смисла на став 2 на овој член е периодот меѓу 22,00 часот и 06,00 часот наредниот ден.

Работникот кој одработува ноќе најмалку една третина од полното работно време од својата годишна работна обврска, има право на посебна заштита во согласност со закон.

За работно време во недела се смета работното време одминато помеѓу 00,00 часот и 24,00 часот во ден недела.

Член 24

Работа подолга од 40 часа во работната недела и работа која се врши ноќно време не се определува за:

- работник-жена за време на бременост;
- работник-жена која има дете на возраст до три години;
- работник-родител на дете со посебни потреби;
- работник-самохран родител на дете на возраст до шест години;
- работник повозрасен од 57 години-жена и 59 години-маж;
- работник на кој според наод на надлежна лекарска комисија му е утврдено дека работата во ноќно време може негативно да му влијае врз преостанатата работна способност и
- работник кој работи со скратено работно време во согласност со прописите од пензиското и инвалидското осигурување (инвалидност), прописите за здравствено осигурување (медицинска рехабилитација) или други прописи (родителски обврски).

Член 25

По исклучок од член 24 на овој колективен договор, работа подолга од полното работно време и работа ноќно време, по претходна писмена согласност може да врши:

- работник-мајка на дете на возраст до три години;
- работник-родител на дете со посебни потреби;
- работник-самохран родител на дете на возраст до шест години;
- работник повозрасен од 57 години-жена и 59 години-маж и
- работник со намалена работна способност.

II.2. Одмори и отсуства

Член 26

Работникот кој работи со полно работно време, за време на дневното работно време има право на одмор (пауза) во траење од 30 минути.

Работникот во Министерството кој работи пократко од полното работно време, но најмалку 4 часа дневно, има право на одмор (пауза) во траење од 15 минути.

Паузата може да се користи најмалку по еден час работа и најдоцна три часа пред крајот на работното време.

Времето поминато на пауза во текот на работниот ден се засметува во работното време и за истото се исплатува плата.

Член 27

Работникот има право на одмор меѓу два последователни работни дена во траење од најмалку 12 часа.

Работникот има право на неделен одмор во траење од најмалку 24 часа непрекинато, а доколку поради објективни, технички, организациски и други причини е неопходно да работи на денот на својот неделен одмор, мора да му се обезбеди таков одмор во текот на наредната работна недела.

Како ден на неделен одмор, по правило, се смета седмиот ден, недела.

Член 28

Работникот има право на платен годишен одмор во текот на една календарска година во траење од најмалку 20, а најмногу 33 работни дена, под услови, на начин и во постапка утврдени со одредбите од соодветните закони и подзаконски прописи.

Член 29

Ако во календарската година во која засновал работен однос нема шест месеци работа, работникот има право на годишен одмор во траење од по два работни дена за секој месец поминат на работа, но не повеќе од 20 работни дена.

Доколку на работникот му престанува работниот однос, а нема шест месеци работа во Министерството и во моментот на престанокот на работниот однос не го искористил годишниот одмор, има право на годишен одмор во траење од по два работни дена за секој месец поминат на работа, но не повеќе од 20 работни дена.

Постар и повозрасен работник, инвалид со телесно оштетување со најмалку 60 % и работник кој чува и негува дете со телесен и душевен недостаток, има право на уште три работни дена годишен одмор.

Член 30

Работник кој за прв пат заснова работен однос на неопределено или определено време, со право на цел годишен одмор се стекнува по остварена непрекината работа од најмалку шест месеци.

Член 31

Во денови на платен годишен одмор не се засметуваат:

- неработните денови-сабота и недела;
- празниците и неработните денови утврдени со закон;
- слободните денови;
- отсуство од работа поради боледување и
- други случаи на оправдано отсуство од работа во согласност со закон.

Член 32

Годишниот одмор, по правило, се користи во текот на календарската година.

Годишниот одмор може да се користи најмногу во три дела, со тоа што еден дел од годишниот одмор ќе се користи без прекин, во траење од најмалку 12 работни дена во тековната календарска година, а остатокот најдоцна до 30 јуни наредната календарска година.

Годишниот одмор кој не бил искористен во тековната календарска година заради отсуство од работа поради боледување или повреда, породилно отсуство или отсуство заради нега и чување на дете и упатување на стручно оспособување и усовршување за потребите на Министерството, работникот има право да го искористи најдоцна до 30 јуни наредната календарска година.

Член 33

Работник кој по потреба на службата е упатен заради учество во вежбовни активности, обука, хуманитарни или мировни операции надвор од територијата на Република Македонија, а кој од објективни причини, без своја вина не го искористи годишниот одмор, има право да го искористи годишниот одмор до крајот на наредната календарска година.

Член 34

Работникот на кој работниот однос му престанува поради пензионирање, по негово писмено барање, има право на користење на годишниот одмор пред престанокот на работниот однос по овој основ.

Член 35

Должината на годишниот одмор на работникот се утврдува врз основа на следните критериуми:

- а) должина на пензискиот стаж;
 - б) сложеност на работата на работното место;
 - в) услови за работа и
 - г) здравствена состојба на работникот.
- а) По основ на должината на пензискиот стаж, на работникот му припаѓа годишен одмор и тоа:
- од 1-10 години работно искуствоеден работен ден,
 - од 10-20 години работно искустводва работни дена,
 - од 20-25 години работно искуствотри работни дена,
 - преку 25 години работно искуствопет работни дена.
- б) По основ на сложеноста на работата на работното место со:
- средно образованиедва работни дена,
 - воена академија и друго високо образованиетри работни дена,
 - работи од VII/1 и VIII степен сложеностчетири работни дена.
- в) Услови за работа
- работа во трупадва работни дена,
 - работни места штетни по живот и здравје ...четири работни дена,
 - работни места кои имаат додаток на плата за специфична воена служба.....четири работни дена
- г) Здравствена состојба:
- работник со намалена работна способностеден работен ден.

Член 36

Ако при пресметката на работните денови за користење на годишен одмор вкупниот збир по сите основи го надминува максимумот утврден во член 28 на овој колективен договор, работникот има право на годишен одмор во траење од 33 работни дена.

Член 37

Работникот не може да се откаже од правото на користење на годишен одмор ниту тоа право може да му се ускрати.

Работникот има право еден ден од годишниот одмор да користи по сопствено барање, на ден кој сам ќе го определи, за што мора писмено да го извести непосредно претпоставениот најдоцна два дена пред користењето на денот од годишниот одмор.

Работодавецот е должен да го уважи барањето на работникот, освен во случај кога ќе оцени дека отсуството на работникот посериозно ќе го загрози работниот процес.

Член 38

Кога потребата на службата, односно работата не дозволува користење на годишен одмор во времето кога на работникот му било одобрено негово користење, на работникот може да му се прекине, односно одложи користењето на годишниот одмор под услови и на начин утврдени во соодветните закони.

Во случаите од став 1 на овој член, по негово писмено барање, работникот има право да го користи годишниот одмор веднаш по престанокот на причините за тоа или истиот да го искористи најдоцна до 30 јуни наредната календарска година.

По исклучок од став 2 на овој член, односно во случај кога нема можности работникот да го искористи годишниот одмор веднаш по престанокот на причините поради кои истиот не му бил одобрен, односно му бил прекинат, по негово писмено барање, работникот има право на обесштетување сразмерно на неискористените денови на годишниот одмор, но не повеќе од висината на неговата просечна исплатена плата.

Член 39

Кога поради потреба на службата, односно работата, на работникот му е прекинат годишниот одмор, а тој започнал да го користи, по негово писмено барање, му се надоместуваат патните трошоци за враќање и хотелските трошоци (уплати) за преостанатите неискористени денови од годишниот одмор, за што е должен да приложи соодветни документи (патна исправа, хотелски сметки, договор со туристичка агенција, карта за превоз и други документи) од кои може да се утврди фактичката состојба.

Кога поради потреба на службата, односно работата, на работникот му е одложен годишниот одмор, Министерството е должно да му ги надомести настанатите трошоци, за што е должен да приложи соодветни документи (хотелска резервација, договор со туристичка агенција, карта за превоз и други документи) од кои може да се утврди фактичката состојба.

Член 40

За прекинувањето, односно одложувањето на користење на годишниот одмор, работникот, по правило, се известува писмено, најдоцна два дена пред денот на прекинувањето, односно одложувањето на користењето на годишниот одмор.

Во итни случаи или во случај кога од објективни причини нема можности за писмено известување, работникот може да биде известен и на друг начин (усно, по телефон, со телеграма, по електронска пошта и други расположиви начини на известување).

Во случаите од став 2 на овој член, по создавање на услови, на работникот треба да му се достави писмено известување за прекинувањето, односно одложувањето на користење на годишниот одмор.

Член 41

По добиено писмено, односно усно известување за прекинувањето, односно одложувањето на користење на годишниот одмор, работникот е должен да се јави на работа во утврдениот термин, но не подоцна од 24 часа од рокот определен за враќање на работа.

Член 42

За распоредот за користење на годишен одмор на работниците, може да се донесе план кој го утврдува раководителот на организациската единица во Министерството, а во Армијата, надлежен воен старешина во согласност со Законот за служба во Армијата на Република Македонија, со кој треба да се обезбеди непречено континуирано извршување

на работата во Министерството и во Армијата, при што треба да се земат предвид и можностите да се задоволат и барањата на работниците за терминот на користење на годишниот одмор.

Работникот има право да користи годишен одмор и во случај кога не е донесен план за користење на годишен одмор.

Член 43

За правото на користење на платен годишен одмор министерот или од него овластено лице донесува решение.

Решението за користење на годишен одмор се донесува најдоцна 15 дена пред денот на користење на годишниот одмор на работникот.

Член 44

Под услови, на начин и во постапка утврдени во Законот за служба во Армијата на Република Македонија и подзаконските прописи кои произлегуваат, односно се донесени врз основа на овој закон, а заради зачувување на здравјето и физичката кондиција, работникот има право еднаш годишно на организирана десетдневна рекреација во спортско рекреативни центри или центри за рехабилитација под надзор и контрола на инструктори и лекари специјалисти.

Рекреацијата од став еден на овој член се врши во согласност со план и програма за рекреација.

Член 45

Работник кој учествува во хуманитарни операции и мировни мисии надвор од територијата на Република Македонија кои траат шест месеци или подолго, има право на платено отсуство во траење од пет дена по враќањето од учеството во хуманитарни операции и мировни мисии.

Член 46

Работник кој е избран за член на спортска државна репрезентација, има право на платено отсуство од работа во траење до 30 дена во текот на една календарска година заради подготовки и учество на олимписки игри и на светски и европски првенства.

Правото од став 1 на овој член се остварува по барање на работникот, а по претходно приложена соодветна документација, односно докази за член на спортска државна репрезентација од надлежни органи.

Член 47

Работникот има право на отсуство од работа со надомест на плата во согласност со соодветните закони и подзаконски прописи донесени врз нивна основа.

Член 48

Отсуство од работа со надомест на плата во текот на една календарска година му припаѓа на работникот особено во случаите:

- за стапување во брактри работни дена;
- за стапување во брак на деца.....два работни дена;
- за раѓање/посвојување на дете.....два работни дена;
- за смрт на сопругник или дете.....пет работни дена;
- за смрт на родител, брат/сестра.....пет работни дена;
- за смрт на родител на сопругник.....два работни дена;
- за смрт на дедо/баба.....еден работен ден;

- за полагање на стручен или друг испит за потребите на Министерството и Армијататри работни дена;
- за одбрана на докторат, магистратура или полагање на правосуден испитпет работни дена;
- за полагање на поединечен испит.....еден работен ден;
- за селидба на семејството во исто населено место....два работни дена;
- за селидба на семејството од едно во друго место....три работни дена;
- за елементарни непогоди.....три работни дена;
- прв училишен ден на прваче.....еден работен ден;
- за учество во спортски, културни и други манифестации кога го претставува Министерствототри работни дена;
- за други оправдани случаи.....еден работен ден.

Отсуството од работа од став 1 на овој член се користи во деновите на траење на основот и не може да се ускрати од страна на работодавецот.

Платено отсуство од работа по основите утврдени во став 1 на овој член не може да се користи повеќе од седум работни дена во текот на една календарска година.

Платено отсуство од работа по основите од став 1 на овој член може да се одобри повеќе пати, со тоа што времето поминато на отсуство преку седум работни дена во текот на една календарска година по писмено барање на работникот, се смета во годишен одмор, освен ако отсуството е одобрено поради смрт на сопружник, дете, родител, брат или сестра.

Член 49

Заради неопходни потреби, по негово писмено барање, на работникот може да му се одобри неплатено отсуство од работа најмногу до 90 дена во текот на една календарска година, особено во случаите:

- за потребите од член 48 на овој колективен договор, доколку го искористил правото на отсуство со надомест на плата;
- за нега на болен член на семејството;
- за лекување на сопствена сметка во земјата или во странство;
- за патување во странство заради неодложни потреби;
- за изградба, доградба или поправка и санирање на семејна куќа, односно стан;
- за учество на семинари, конгреси, конференции и други научни, културни и спортски манифестации;
- за други лични и неодложни работи и
- во други случаи во согласност со закон.

Барањето од став 1 на овој член се поднесува најмалку 10 дена пред денот на користење на неплатеното отсуство, а по исклучок, поради итност, односно неопходност за користење на неплатено отсуство, барањето се поднесува најмалку 24 часа пред денот на користењето, до непосредниот старешина, односно раководен работник.

За правото од став 1 на овој член со решение одлучува министерот или од него овластено лице, односно надлежен воен старешина во согласност со Законот за служба во Армијата на Република Македонија.

Член 50

За време на неплатеното отсуство од работа на работникот му мируваат правата и обврските од работниот однос.

Член 51

На работникот му мирува работниот однос во случаите, под условите и на начин утврдени со соодветните закони, закон и подзаконски прописи.

Член 52

Работникот е должен да се врати на работа на денот утврден во решението од член 49, став 3 на овој колективен договор.

II.3. Безбедност и здравје на работниците при работа

Член 53

Министерството има обврска да обезбеди безбедност и здравје при работа на работниците во согласност со закон заради што, во рамките на своите надлежности, презема соодветни мерки неопходни за нивната безбедност и здравје при работа.

Мерките за безбедност и здравје при работа опфаќаат особено: заштита од професионални ризици, обезбедување информации, обука и едукација, обезбедување потребни средства и услови неопходни за безбедност и здравје на работниците и други мерки со кои се подобруваат условите за работа и се штити здравјето на работникот.

Член 54

Мерките за безбедност и здравје при работа, опремата и облеката за заштита на работниците при работа и начинот на нејзината употреба се уредуваат со интересен акт кој го донесува министерот во соработка со Синдикатот.

Член 55

Мерките за безбедност и здравје се обезбедуваат особено преку:

- назначување на стручни лица за безбедност и здравје при работа;
- обука на работниците за безбедно извршување на работата;
- обезбедување опрема за лична заштита и едукација за нејзина употреба;
- редовно следење на здравствената состојба на работниците;
- задолжителни годишни здравствени прегледи и
- други мерки утврдени со закон.

Член 56

Работникот се упатува на задолжителен лекарски преглед пред надлежна Комисија во согласност со закон, заради оцена на работната способност во случај на привремена спреченост, односно неспособност за работа подолго од три месеци непрекинато или шест месеци со прекин.

Во случај од став 1 на овој член, трошоците за лекарскиот преглед се на товар на Министерството.

Член 57

Работникот е должен да ја користи опремата и личните заштитни средства за работа, да се придржува кон мерките за заштита при работа, правилата и упатствата донесени во Министерството, заради обезбедување на својот живот и здравје и здравјето на другите работници и на граѓаните.

Член 58

Синдикатот преку свој претставник покренува постапка пред надлежните органи во Министерството за обезбедување услови за реализација на пропишаните мерки за безбедност и здравје на работниците при работа.

II.4. Други видови посебна заштита

Член 59

Синдикатот преку свој претставник има обврска да покренува постапка и да предлага мерки заради заштита на работниците од дискриминација, вознемирување, полово вознемирување и психичко вознемирување (мобинг) во текот на работата.

Член 60

При водење дисциплинска постапка против работникот, потребно е комисијата за водење на дисциплинска постапка да побара мислење од синдикалниот претставник на синдикалната организациска единица на којашто работникот припаѓа.

Член 61

Работникот има право и на други видови посебна заштита за случаите, под услови и на начин утврдени во соодветните закони и подзаконски прописи донесени врз основа на нив.

Член 62

Посебна заштита се обезбедува особено заради:

- заштита на работник-жена поради бременост и родителство;
- заштита на работник кој сè уште не наполнил 18 години;
- потреба од родителство на татко или посвоител на дете;
- заштита на работник-инвалид, односно работник неспособен за вршење на работите и задачите од работното место на кое е распореден и
- заштита на работници повозрасни од 57 години-жена и 59 години-маж и слично.

Член 63

Работникот има право и на друг вид посебна заштита во согласност со закон и подзаконски прописи.

III. ОСИГУРУВАЊЕ НА РАБОТНИЦИТЕ

Член 64

Министерството е должно да ги осигура работниците за случај на смрт, телесно оштетување или загубување на работната способност.

Осигурувањето се врши по категории, според видот на работите, односно должностите и условите под кои тие се вршат и истото трае 24 часа.

IV. ПЛАТА, НАДОМЕСТОЦИ НА ПЛАТА И ДРУГИ ПРИМАЊА

Член 65

Работникот има право на плата и надоместок на плата под услови и критериуми утврдени во соодветните закони и подзаконски прописи и акти кои се донесени врз нивна основа.

Платата и надоместоците на плата се обезбедуваат од Буџетот на Министерството.

Платата се исплатува во паричен износ најмалку еднаш месечно, најдоцна до 15-ти во наредниот месец.

Платата се пресметува во бруто, а се исплатува во нето износ.

Придонесите и даноците на платата на работникот ги плаќа Министерството со исплата на платата во согласност со закон.

Министерството води евиденција на платите, надоместоците на платите, другите надоместоци и исплатените придонеси и даноци и за нив на работникот му издава потврда дека се исплатени (месечно и годишно).

Поединечниот износ на утврдената и исплатена плата на работникот по правило, немаат јавен карактер, освен во случаи утврдени со закон.

Член 66

Платата се искажува во бодови, а се пресметува со множење на бројот на бодови со вредноста на бодот.

Вредноста на бодот за плата се утврдува со решение на министерот во договор со Синдикатот на одбраната и безбедноста и истата се усогласува со порастот на трошоците за живот.

Член 67

Министерството и Армијата активно го вклучуваат Синдикатот во процесот на подготвување на закони, подзаконски прописи и други акти кои се однесуваат на плата, додатоци на плата и други надоместоци.

Член 68

Платата на работникот во Министерството за полно работно време и нормален учинок утврден врз основа на сложеноста на работата, не може да биде пониска од платата утврдена за најнискиот степен на сложеност.

Министерството е должно на работникот да му ја исплати платата од став 1 на овој член.

Член 69

Најниска плата на работникот за најнизок степен на сложеност ја утврдуваат потписниците на овој колективен договор, во согласност со финансиските можности, односно средствата обезбедени во Буџетот на Република Македонија.

При утврдувањето на најниската плата се имаат предвид економските можности, општото ниво на платите во Република Македонија и други економски и социјални фактори.

Член 70

Платата на работникот се состои од основна плата и додатоци на плата.

Основната плата се определува земајќи ги предвид барањата на работното место, обемот на вршењето на работата, квалитетот и успешноста на работникот во вршењето на работите и задачите и слично.

На работникот во Министерството му се исплатува додаток на основната плата за вршење специфична воена служба, вршење служба со висок ризик, вршење трупна служба, додаток за посебен степен на образование и додаток за застапување, во согласност со одредбите од Законот за служба во Армијата на Република Македонија, Законот за државни службеници и подзаконските прописи и акти кои се донесени врз основа на овие закони.

Член 71

На работник во Министерството му се исплатува додаток на основната плата за посебен степен на образование – положен правосуден испит, во висина на додатокот на плата за посебен степен на образование утврден во Законот за служба во Армијата на Република Македонија.

Член 72

Додатоци на платата се определуваат и за посебни услови при работа кои произлегуваат од распоредот на работното време и тоа за:

- работа подолга од полното работно време (прекувремена работа);
- работа ноќе;
- работа во смени, односно турнус;
- работа на ден на неделен одмор;
- работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон и
- додаток за работен стаж.

Пресметување и исплата на платата, додатоците на плата и другите надоместоци на работниците во Министерството се врши според висината, мерилата и критериумите и на начин утврдени во Законот за работни односи, Законот за служба во Армијата на Република Македонија, Законот за државни службеници и подзаконските прописи и акти кои се донесени врз основа на овие закони.

Член 73

Основната плата на работникот по час се зголемува за:

- работа подолго од полното работно време (прекувремена работа).....35 %
- работа ноќе.....35 %
- работа во смени, односно турнус.....5%;
- работа во ден на неделен одмор.....35% .

За работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон, работникот има право на надоместок на плата што му припаѓа во тие денови кога не работи и плата за поминатите часови на работа зголемена за 50 %.

Додатоците на платата од ставовите 1 и 2 на овој член меѓусебно не се исклучуваат.

За извршените работи од став 1 на овој член се води евиденција.

По барање на работникот, зголемувањето на платата од став 1 на овој член може да се замени со слободни денови.

Член 74

Основната плата на работникот се зголемува за 0,5 % за секоја навршена година работен стаж, а најмногу за 20 %.

Член 75

Работник со намалена работна способност (инвалид), чија намалена работна способност настанала во текот на работата во Министерството и по овој основ е распореден на друго работно место, не може да прима плата помала од платата која ја примал пред распоредувањето.

Член 76

Работник со намалена работна способност предизвикана од старост и истоштеност, а кој е пет години пред пензионирање и по овој основ е распореден на помалку вреднувано

работно место, не може да прима плата помала од платата која ја примал пред распоредувањето.

Член 77

На работникот му се исплатува надоместок на плата за:

- годишен одмор;
- време на привремена неспособност за работа (боледување);
- бременост, раѓање и мајчинство;
- нега на дете;
- јавување на покани на судски и други органи;
- денови на празници и неработни денови утврдени со закон;
- преквалификација и доквалификација во согласност со закон;
- стручно оспособување и усовршување за потребите на Министерството;
- учество на спортски натпревари организирани од Синдикатот;
- учество на состаноци, семинари, конгреси, работилници и слично организирани од Синдикатот и
- во други случаи утврдени со закон.

Член 78

Надоместокот на плата за време на користење на годишен одмор се исплатува во висина на платата и додатоците на платата која работникот би ја примил во тековниот месец кога би бил на работа.

Член 79

Надоместокот на плата за време на привремена неспособност за работа (боледување) изнесува:

- за боледување до 7 дена.....70%;
- за боледување до 15 дена, почнувајќи од првиот ден на боледувањето.....80 %;
- за боледување до 30 дена за сите денови.....90%

од платата на работникот исплатена во претходниот месец.

За професионални заболувања и повреди на работа надоместокот изнесува 100% од платата на работникот исплатена во претходниот месец.

Член 80

Надоместокот на плата за време на отсуство од работа поради бременост, раѓање и мајчинство, нега на дете, како и јавување на покани на судски и други органи на работникот му се пресметува и исплатува во висина утврдена со закон.

Член 81

За деновите на учество на состаноци, спортски натпревари, семинари, конгреси, работилници и слично, организирани од Синдикатот, работникот има право на надоместок на плата како да бил на работа.

Отсуството од работа од став 1 на овој член се докажува со соодветен документ (покана, решение и слично) издаден од страна на Синдикатот.

Член 82

Работникот има право на надоместоци на трошоците поврзани со работата утврдени со закон, а особено:

- патни, дневни и други трошоци за службени патувања во земјата и во странство;
- трошоци за користење возило во лична сопственост за службени цели;

- трошоци за одвоен живот од семејството;
- во случај на смрт на работникот;
- парична помош во случај на смрт на член на потесно семејство (родител, брачен другар, деца родени во брак или вон брак, посиноци, посвоени деца и деца земени на издржување), доколку живееле во заедница;
- во случај на потешки последици од елементарни непогоди;
- трошоци при селидба за службени потреби (селидбени трошоци);
- трошоци за превоз;
- вршење служба на дежурство, стражарска служба и служба на посебни воени објекти;
- за време поминато во трупно патување и служба под посебни услови;
- за непрекинато боледување подолго од 6 месеци;
- отпремнина при одење во пензија;
- јубилејна награда и
- други надоместоци во согласност со закон.

Член 83

За време на службено патување во земјата на работникот му се надоместуваат трошоците за дневница, за превоз и ноќевање во согласност со закон.

Надоместокот за дневница за службено патување во Републиката без трошоци за ноќевање, се утврдува во висина определена со Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија.

Член 84

Дневницата за ноќевање се пресметува од часот на тргнување на работникот на службено патување, до часот на враќањето, со превозно средство и тоа:

- цела дневница доколку службеното патување траело повеќе од 12 часа и
- 50 % од износот на дневницата за службено патување кое траело од 8 до 12 часа.

Ако работникот во ист ден, дел од работното време го помине на работното место, а еден дел од работното време е на службен пат, но помалку од 8 часа, часовите поминати на службен пат над полното работно време му се сметаат за прекувремена работа.

Ако на службеното патување се покриени трошоците за исхрана, превоз и ноќевање, на работникот му се исплатува 20% од дневницата.

Трошоците за ноќевање за време на службеното патување се признаваат во полн износ, според приложена сметка, освен за хотелите од „de lux“ категорија.

Член 85

Под службено патување во Републиката се подразбира патување на кое работникот се упатува по налог на министерот или од него овластено лице заради вршење определени службени работи надвор од местото на вршење на работите и задачите.

Во налогот од став 2 на овој член се наведуваат податоци за работникот кој се упатува на службено патување, траењето и целта на патувањето, превозно средство кое ќе се користи и други потребни податоци.

По завршувањето на службеното патување, работникот е должен во рок од три дена да поднесе сметка за патните и други трошоци направени за време на службеното патување.

Кон сметката за патните и дневните трошоци, се приложуваат и патен налог за превоз, врз основа на кој се врши исплатата.

Член 86

Надоместокот на трошоците за службено патување во странство се утврдува во согласност со прописите за издатоците за службен пат и селидби во странство, што на органите на управата им се признаваат во тековни трошоци.

Член 87

Ако работникот се упатува на службено патување на кое поради итноста на извршувањето на работата не можат да се користат средства во јавниот сообраќај или службено возило, на работникот му се признава надоместок на трошоците за користење возило во лична сопственост за службени потреби, во висина од 30% од цената на литар гориво што го користи автомобилот за секој изминат километар, со патен налог.

Член 88

На работникот му се исплатува надоместокот на трошоците за одвоен живот од семејството во висина утврдена со закон.

Член 89

Во случај на смрт на работникот, се исплатува надоместок во согласност со Законот за работни односи, Законот за служба во Армијата на Република Македонија, Законот за државни службеници и подзаконските прописи и акти кои се донесени врз основа на овие закони.

Член 90

На работникот му се исплатува парична помош во случај на смрт на член на потесно семејство (родител, брачен другар, деца родени во брак или вон брак, посиноци, посвоени деца и деца земени на издржување), доколку живееле во заедница, во висина утврдена со закон.

Живеењето во заедница подразбира работникот и членот на потесното семејство да се со место на живеење на иста адреса, што се докажува со соодветен документ за идентификација (лична карта, односно пасош).

Паричната помош од став 1 на овој член се остварува по писмено барање на работникот.

Член 91

Во случај на потешки последици од елементарни непогоди, во согласност со закон со кој се уредува заштитата и спасувањето, на работникот му се исплатува парична помош во висина од една последна исплатена просечна месечна нето плата во Министерството, во согласност со закон.

Член 92

На работникот му се исплатува надоместок на трошоци при селидба за службени потреби (селидбени трошоци), во висина на стварните трошоци за превоз на покуќнината во согласност со закон.

Член 93

На работникот му се исплатува надоместок на трошоци за превоз во согласност со закон.

Член 94

На работникот му се исплатува надоместок за вршење служба на дежурство, стражарска служба и служба на посебни воени објекти и за време поминато на трупно

патување и служба под посебни услови, под услови, на начин и во постапка утврдени во Законот за служба во Армијата на Република Македонија и подзаконските прописи и акти донесени врз основа на овој закон.

Член 95

На работникот во случај на непрекинато боледување подолго од 6 месеци, му се исплатува еднократен паричен надоместок во висина од една последна исплатена просечна месечна нето плата во Министерството, во согласност со закон.

На работникот во случај на повреда и оштетување на организмот, му се исплатува еднократен паричен надоместок во висина од една до десет просечни нето плати исплатени во Министерството за последниот месец пред настанување на повредата и оштетувањето на организмот, во согласност со закон и подзаконски пропис.

Член 96

На работникот му се исплатува надоместок во вид на отпремнина при одење во пензија во висина од 5 (пет) нето плати, пресметано од просечната месечна нето плата исплатена во Републиката во последните три месеци.

Член 97

За непрекината работа во ефективно траење од 15 години во Министерството и во Армијата, на работникот му се доделува јубилејна награда во висина на една просечна нето плата исплатена во Република Македонија во претходните три месеци, доколку се обезбедени средства во Буџетот на Министерството.

Член 98

На работникот во Министерството му следува награда за иновации, рационализации и други видови творештво од интерес на Министерството.

V. ИНФОРМИРАЊЕ НА РАБОТНИЦИТЕ

Член 99

Министерството обезбедува информирање на работниците најмалку еднаш годишно или по потреба, за прашања од значење за нивната економска и социјална положба.

Информирањето се врши на начин соодветен на информацијата што треба да се пренесе и може да се однесува за сите или за определена група вработени, по нивно барање.

Информирањето може да биде писмено, усно, по електронски пат, на огласна табла, преку надлежен работник, преку овластен претставник на Синдикатот или на друг начин, во зависност од информацијата која се пренесува.

Член 100

Информирање на работниците се врши особено во случаи кога:

- треба да се вршат структурни промени во Министерството и во Армијата кои предизвикуваат промена на Правилникот за организација и работа на Министерството, Правилникот за систематизација на работните места и Актот за формацијата на Армијата;
- треба да се донесат одлуки кои битно ќе влијаат врз економската и социјалната положба на работниците;
- треба да се информираат работниците за синдикалните активности и
- во други случаи кога ќе се оцени потреба за информирање на работниците.

Член 101

Информирањето на работниците треба да биде благовремено, објективно и целосно, со цел доставената информација да му биде достапна на секој работник.

VI. МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ, ОДНОСНО НАДОМЕСТ НА ШТЕТА

Член 102

Работникот е должен работите и задачите од работното место да ги извршува навремено и квалитетно, во текот на работата да ги почитува правилата и прописите и да се придржува кон нив, да ги чува средствата за работа и со нив одговорно да ракува и да постапува.

Член 103

Ако работникот во врска со вршењето на работата, односно во врска со работата, со намера, крајно невнимание или тешка небрежност предизвика штета на средствата на Министерството, должен е да ја надомести.

Ако штетата ја предизвикале повеќе работници, секој работник е одговорен за предизвиканата штета.

Ако за секој работник поединечно не може да се утврди делот од штетата што ја предизвикал, се смета дека сите работници се подеднакво одговорни и штетата ја надоместуваат во еднакви делови.

Ако повеќе работници предизвикале штета, за штетата одговараат солидарно.

Член 104

Секој работник има право и должност да пријави причинета штета.

Работникот ја пријавува штетата до раководителот на организациската единица на Министерството во која работи, а во Армијата до надлежен воен старешина во согласност со Законот за служба во Армијата на Република Македонија.

Пријавата за штета содржи :

- лично име на работникот кој ја предизвикал штетата;
- податоци за штетата и
- докази.

Член 105

Постапката за надомест на штета се поведува со барање за поведување постапка за надомест на штета (во натамошниот текст: барање за надомест за штета).

Барањето од став 1 го поднесува раководителот на организациската единица на Министерството во која работникот работи или бил распореден во моментот на предизвикувањето на штетата, а во Армијата надлежен воен старешина во согласност со Законот за служба во Армијата на Република Македонија.

Барањето за надомест на штета содржи :

- лично име на работникот кој ја предизвикал штетата;
- време, место и начин на сторување на штетата;
- околности под кои е предизвикана штетата и
- други податоци во врска со предизвиканата штета.

Член 106

Барањето за надомест на штета се доставува до организациската единица надлежна за управување со човечки ресурси во Министерството.

Раководителот на организациската единица надлежна за управување со човечки ресурси во Министерството, барањето за надомест на штета го доставува до работникот против кого се поведува постапка за надомест на штета и до Комисијата за утврдување на материјална одговорност формирана од министерот или од него овластено лице.

Член 107

Утврдување на материјална одговорност на работникот за причинетата штета се врши според критериуми, под услови, на начин и во постапка утврдени во Законот за работни односи, Законот за служба во Армијата на Република Македонија, Законот за државните службеници, Законот за јавните службеници и подзаконските прописи кои се донесени врз основа на нив.

Член 108

Министерството е должно да ја надомести материјалната штета што работникот во вршењето на работата ќе ја предизвика на трети лица.

Министерството ќе поведе постапка за надоместок за извршената исплата, ако работникот ја предизвикал штетата на трето лице намерно или со крајно невнимание.

Член 109

Ако работникот претрпи штета во врска со работата, по барање на работникот, Министерството е должно да му ја надомести штетата според општите начела за одговорност на штета.

Ако во рок од 90 дена од денот на приемот на барањето од став 1 на овој член Министерството и работникот не се спогодат за надоместок на штетата, работникот има право да бара надоместок на штета пред надлежен суд.

Член 110

Работникот кој е одговорен за штета може од оправдани причини да биде делумно или целосно ослободен од обврската да ја надомести штетата, под услови, на начин и во постапка утврдени во Законот за работни односи, Законот за служба во Армијата на Република Македонија, Законот за државните службеници, Законот за јавните службеници и подзаконските прописи кои се донесени врз нивна основа.

VII. ШКОЛУВАЊЕ, СТРУЧНО ОСПОСОБУВАЊЕ И УСОВРШУВАЊЕ И СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА ЗА ПОТРЕБИТЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО И НА АРМИЈАТА И ОБВРСКА ЗА РАБОТА ПО НИВНО ЗАВРШУВАЊЕ

Член 111

Работникот има право и должност на постојано образование, школување, стручно оспособување и специјализација за потребите на Министерството, во согласност со работниот процес, заради одржување, односно унапредување на способноста за работа на работникот на работното место, како и зачувување на работното место.

За спроведување на образованието, школувањето, стручното оспособување и специјализација од став 1 на овој член во Министерството се донесува посебна програма.

Образованието, школувањето, стручното оспособување и специјализација од став 1 на овој член се врши под услови, на начин и во постапка утврдени во Законот за работни односи, Законот за служба во Армијата на Република Македонија, Законот за државните

службеници, Законот за јавните службеници и подзаконските прописи кои се донесени врз основа на нив.

VIII. С И Н Д И К А Т

Член 112

Министерството е должно да создаде услови за активности на Синдикатот во согласност со закон, а во врска со заштитата на правата на работниците од работен однос утврдени со закон и колективен договор.

Активноста на Синдикатот и неговиот претставник во смисла на став 1 на овој член, не може да се ограничи со акт на работодавецот.

Член 113

На барање на Синдикатот, Министерството му доставува податоци и информации за прашања кои имаат непосредно влијание врз материјалната и социјалната положба на членовите на Синдикатот (работниците) и ги разгледува мислењата и предлозите на Синдикатот во постапката на донесување одлуки кои имаат влијание врз материјалната и социјалната положба на работниците, односно во остварувањето на нивните права.

Член 114

Министерството и Армијата активно го вклучуваат Синдикатот во процесот на подготвување на закони, подзаконски прописи и други акти кои се однесуваат на правата, обврските и одговорностите од работен однос на работниците во Министерството и во Армијата.

Министерството и Армијата активно го вклучуваат Синдикатот преку негови претставници во органите и телата на Министерството и на Армијата, во работни групи, семинари, округли маси, организирани од Министерството и во Министерството и во посета на припадници на Армијата во мировни или хуманитарни операции.

Член 115

Синдикатот доставува список, односно листа на синдикални претставници-членови на органите и телата на Синдикатот, до организациската единица во Министерството, надлежна за управување со човечки ресурси.

На претседателот и генералниот секретар на Синдикатот им се овозможува непречено комуницирање со министерот, односно од него овластено лице, а на другите синдикални претставници им се овозможува непречено комуницирање со соодветните раководни структури во Министерството, односно во Армијата.

По потреба, најмалку еднаш во период од три месеци, министерот и претседателот на Синдикатот остваруваат работна средба заради разгледување на тековни прашања во врска со социјално-економската положба на работниците.

Член 116

Заради остварување на синдикалните функции на претставниците на Синдикатот, Министерството им овозможува и обезбедува стручни, административни и технички услуги, како и услови за пресметување и уплата на синдикална членарина и тоа:

1. За редовно остварување на функциите на Синдикатот, обезбедува простории и технички средства за работа:

- за потребите на претседателот и генералниот секретар на Синдикатот, една канцеларија во зградата на Министерството со неопходен мебел, технички средства

(компјутер, печатар, телефон/факс/копир апарат) и телефон (интерна и излезна линија) и интернет;

- во канцеларијата на седиштето на Синдикатот, локална телефонска линија од Министерството;

- по претходна најава, користење на салите за состаноци заради одржување синдикални состаноци, советувања и слично и

- за потребите на синдикалните регионални основни организации, канцеларии со неопходен мебел, телефон, интернет и излезна линија.

2. За остварување на финансиско-сметководствени работи за потребите на Синдикатот:

- пресметка и уплата на синдикална членарина за чија висина и начин на распределба одлучува Синдикатот, која се врши со пресметката и исплатата на платата на работниците, членови на Синдикатот и

- вршење финансиска услуга, реализирање на административни забрани на плати.

Министерството врши реализирање на финансиско-сметководствените работи само на Синдикатот потписник на овој колективен договор.

3. Материјално-технички услови за редовно остварување на синдикалните активности:

- користење на службено возило за потребите на претседателот и генералниот секретар на Синдикатот;

- користење на други превозни средства по потреба, заради организирање на синдикални спортски игри, официјални посети на високи синдикални претставници од странство, како и гости на Синдикатот и слично;

- користење на телефонски и телефакс врски и други информатички средства и

- користење на средства и апарати за печатење и умножување на материјали, деловодство, експедиција и слично.

4. Заради остварување на синдикалните активности се обезбедува и користење на објектите за одмор и рекреација на Министерството, игралишта и други објекти за одржување состаноци, советувања, семинари, синдикални спортски игри и слично.

Заради одржување на синдикални спортски игри во организација на Синдикатот, Министерството обезбедува соодветна финансиска поддршка во висина од 25 просечни нето плати исплатени во Министерството за последниот месец.

Член 117

Доколку Синдикатот поседува сопствено моторно возило, Министерството ќе ги надоместува трошоците за гориво со издавање на патна листа и одржување во согласност со Договорот за одржување на службените моторни возила.

Член 118

Синдикалните состаноци на регионалните основни организации се одржуваат кон крајот на работното време, со цел да не се нарушува тековното работење.

На барање на министерот или од него овластено лице, поради итни потреби, синдикалниот состанок може да се одложи до надминување на причините за неговото одложување.

Член 119

Покрај посебната заштита утврдена во Законот за работните односи и Општиот колективен договор за јавниот сектор во Република Македонија, на претседателот, генералниот секретар на Синдикатот и членовите на Извршниот одбор заради вршење на синдикалните активности во согласност со закон и колективен договор, за време на вршење на должноста во Синдикатот и две години по нејзиниот престанок, а на претседателите на регионалните основни организации и членовите на регионалните

одбори заради вршење на синдикалните активности во согласност со закон и колективен договор, за време на вршење на должноста во Синдикатот, не може:

- да им престане работниот однос, односно службата поради структурни промени во Министерството и во Армијата.
- да бидат распоредени на друго работно место без нивна согласност и
- против нив да се води дисциплинска постапка за утврдување на дисциплинска одговорност за работа и активности во Синдикатот.

Член 120

Доколку претседателот и генералниот секретар на Синдикатот својата функција ја вршат волонтерски, а заради ефикасно вршење на синдикалните активности, Министерството им овозможува соодветно ослободување од вршење на редовните работи и задачи од работното место во траење од 64 работни часа месечно.

За времето поминато во вршење на синдикалните функции од став 1 на овој член, претседателот и генералниот секретар на Синдикатот добиваат полн надомест на плата за работното место на кое се распоредени и ги користат сите права од работниот однос.

Доколку претседателот и генералниот секретар на Синдикатот функцијата ја вршат професионално и во согласност со Статутот на Синдикатот, Министерството се обврзува да ги ослободи од работните обврски на работното место на кое дотогаш работеле и да им ја исплатува платата во висина на конкретната плата за работното место на кое дотогаш работеле и другите надоместоци на плата во согласност со законските прописи, како да ги извршуваат работните обврски.

Претседателот и генералниот секретар на Синдикатот за начинот на вршење на својата функција во писмена форма го известуваат министерот.

Член 121

На синдикалните претставници, членови на органите и телата утврдени со Статутот на Синдикатот, според доставениот список, односно листа од член 115 на овој колективен договор, Министерството им овозможува ослободување од работа и тоа:

- за членовите на Извршниот одбор.....48 работни часа месечно;
- за претседателите на регионалните основни организации.....32 работни часа месечно;
- за членовите на Надзорниот одбор32 работни часа месечно;
- за членовите на регионалните синдикални одбори....16 работни часа месечно и
- за претставникот на Синдикатот за безбедност и здравје при работа8 работни часа месечно.

Претставниците на Синдикатот од став 1 од овој член се должни до раководителите на организациските единици во Министерството, односно до претпоставените старешини во Армијата да достават план за користење на работните часови на крајот на тековниот месец, за наредниот месец.

За времето поминато во вршење на синдикалните активности, синдикалните претставници од став 1 на овој член добиваат полн надомест на плата за работното место на кое се распоредени и ги користат сите права од работниот однос.

Член 122

Како ослободување од работа, во согласност со член 120 и 121, не се смета учество на синдикални состаноци, семинари, советувања, конгреси, конференции и слично.

Ослободувањето од вршењето на редовните работни задачи од работното место, односно од работа, на претседателот, генералниот секретар и синдикалните претставници од член 121 на овој колективен договор, се врши со покана од страна на Синдикатот.

Синдикалните претставници од став 2 на овој член се должни да му ја покажат поканата на раководителот на организациската единица во која работат, односно на претпоставениот воен старешина.

Член 123

Доколку претседателот и генералниот секретар на Синдикатот својата функција ја вршат професионално и во согласност со Статутот на Синдикатот, за време на вршењето на функцијата не можат да бидат оценети со пониска оцена од „задоволува“.

Доколку настане промена во Актот за систематизација на Министерството или во Актот за формација на Армијата, претседателот и генералниот секретар на Синдикатот се распоредуваат на работни места соодветни на претходните, во организациските единици на Министерството, односно во единиците на Армијата кои се произлезени од претходните организациски единици на Министерството, односно единиците на Армијата на Република Македонија каде што работеле.

Член 124

Членовите на Синдикатот кои учествуваат на синдикални спортски игри, се ослободуваат од работните обврски за време на учеството во натпреварите.

Член 125

Член на Синдикатот кој е избран, односно именуван во органите и телата на Синдикатот на повисоко ниво, чие вршење бара привремено да престане да работи во Министерството, односно во Армијата, за што се склучува посебен договор со работодавецот, има право по престанувањето на функцијата, во рок од пет дена да се врати во Министерството, односно во Армијата и да биде распореден на истото работно место.

Доколку истото работно место е пополнето, работодавецот е должен да го распореди на работно место кое одговара на неговата стручна подготовка во согласност со неговото звање, односно чин.

IX. ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА ШТРАЈК

Член 126

Правото на штрајк работниците можат да го остваруваат во согласност со закон, на начин и под услов да не се наруши битно редовното извршување на работите во Министерството, односно борбената готовност на Армијата и животот и здравјето на работниците.

Заради спречување на евентуални штетни последици од неизвршувањето на редовните работи во Министерството, односно борбената готовност на Армијата и животот и здравјето на работниците, за време на штрајкот, министерот или од него овластено лице е должно да обезбеди потребно функционирање на процесот на работата во организациските единици во Министерството и виталните функции во Армијата.

Член 127

Организаторот на штрајкот е должен да му го најави штрајкот на министерот и истовремено да ја достави одлуката за стапување во штрајк, најдоцна десет дена пред неговото одржување.

Член 128

Се забранува штрајк во Министерството во воена, вонредна или во кризна состојба.

Доколку штрајкот започнал пред настапувањето на условите од став 1 на овој член, Синдикатот е должен веднаш да ги извести учесниците во штрајкот и да преземе мерки за прекинување на штрајкот.

Доколку штрајкот започнал пред настапувањето на условите од став 1 на овој член, работниците во Министерството се должни веднаш да го прекинат штрајкот, независно од одлуката на Синдикатот.

X. ПРЕСТАНОК НА РАБОТЕН ОДНОС

Член 129

На работникот му престанува работниот однос под услови, на начин и во постапка пропишани во Законот за работни односи, Законот за служба во Армијата на Република Македонија, Законот за државните службеници, Законот за јавните службеници и подзаконски прописи кои се донесени врз нивна основа.

XI. ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА РАБОТНИЦИТЕ И АРБИТРАЖА

Член 130

Заради остварување на правата од работен однос, работникот има право на заштита на своите права до надлежни органи, на начин и во постапка пропишани во Законот за работни односи, Законот за служба во Армијата на Република Македонија, Законот за државните службеници, Законот за јавните службеници и подзаконските прописи кои се донесени врз основа на нив.

По поднесено барање за заштита на правата на работникот, надлежниот орган од став 1 на овој член е должен да постапува и на работникот да му врати одлука во писмена форма.

Член 131

Остварување на правата пред надлежните органи од член 130 на овој колективен договор, не го исклучува правото на работникот за поведување постапка пред надлежен суд.

Член 132

За спогодбено решавање на индивидуален или колективен работен спор што не може да се реши со меѓусебно договарање меѓу потписниците на овој колективен договор, доколку се оцени за потребно, може да се формира комисија за усогласување.

Бројот на членовите на Комисијата од став 1 на овој член и нејзината структура, зависи од прашањето кое е предмет на договарање.

Постапката за усогласување започнува на барање на еден од потписниците на овој колективен договор и треба да заврши во рок од 60 дена од денот на доставување на барањето.

Член 133

Секое усогласување кое учесниците во договарањето ќе го постигнат, задолжително треба да е во писмена форма, потпишано од договорените страни-потписници на овој колективен договор.

За постигнатото усогласување, Синдикатот е должен да ги информира своите членови.

По усогласувањето, се пристапува кон соодветни измени и дополнувања на овој колективен договор.

Член 134

Доколку постапката на усогласување заврши неуспешно, предметното прашање може да се решава пред Арбитражен совет составен од пет члена од кои по два члена предлагаат Министерството и Синдикатот.

Арбитражниот совет спорот треба да го реши во рок од 60 дена.

Претседателот на Арбитражниот совет е петтиот член, за чиј избор мора да има заедничка согласност од двете страни потписници на овој колективен договор.

Арбитражниот совет одлучува со мнозинство на гласови од вкупниот број членови.

Одлуките на Арбитражниот совет се обврзувачки за потписниците на овој колективен договор.

В) ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 135

Постапката од областа на работните односи започнати пред влегување во сила на овој колективен договор, ќе се завршат во согласност со прописите кои биле во сила и се применувале до моментот на влегување во сила на овој колективен договор.

Член 136

За следење на примената на овој колективен договор, Министерството и Синдикатот формираат заедничка комисија за следење, примена и толкување на одредбите на овој колективен договор, на паритетна основа.

Член 137

Овој колективен договор се склучува за период од две години.

Важноста на овој колективен договор може да се продолжи со писмена согласност на потписниците на колективниот договор, најдоцна 30 дена пред истекот на важноста на колективниот договор.

По истекот на рокот од ставот 1 на овој член, одредбите на колективниот договор се применуваат до склучувањето на нов колективен договор.

Член 138

Во текот на траењето на овој колективен договор, секоја страна потписник, може да предложи изменување и дополнување на колективниот договор.

Предлогот за изменување и дополнување во писмена форма, се доставува до другата страна потписник на овој колективен договор, која е должна да се произнесе во рок од 30 дена од денот на приемот на предлогот од став 1 на овој член.

Ако другата страна потписник на овој колективен договор, не се произнесе по предлогот во рокот утврден во став 2 на овој член, страната предлагач, може да започне постапка пред Арбитражниот совет од член 134 на овој колективен договор.

Член 139

Со влегување во сила на овој колективен договор, престанува да важи Колективниот договор за уредување, односно доуредување на правата, обврските и одговорностите од работен однос во Министерството за одбрана („Службен весник на Република Македонија“ бр.78/2002).

Член 140

Овој колективен договор се регистрира во министерството надлежно за работите од областа на трудот.

Член 141

Овој колективен договор влегува во сила со денот на склучувањето, а ќе се применува од денот на неговото објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 03-139/1
11 јули 2013 година
Скопје

Синдикат на одбраната и безбедноста
Претседател,
Ристо Ајтов, с.р.

Бр. 03-3755/1
11 јули 2013 година
Скопје

Министерство за одбрана
Министер,
Талат Цафери, с.р.